

Одним з основних напрямів розробки організаційно-методичних положень митно-податкового контролю є розробка конкретних методик проведення контрольних заходів відносно порівняно нових у вітчизняній практиці об'єктів оподаткування.

Література: 1. Письмаченко Л. М. Проблеми нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності та напрями їх вирішення / Л. М. Письмаченко. // Актуальні проблеми реформування державного управління в Україні : матеріали щоріч. Міжнар. наук.-практ. конф. (20 січ. 2006 р., Львів) / За наук. ред. Я. Й. Малика: у 2 ч. – Л. : ЛРІ ДУ НАДУ, 2006. - Ч.2. – С. 232-237.

*Іванова М.І.,
к.е.н., доцент кафедри менеджменту виробничої сфери Державного ВНЗ «НГУ»,
м. Дніпропетровськ, Україна*

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ДІЄВИХ ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

На сучасному етапі поняття логістики включає організацію, планування і управління транспортними, постачальницькими, складськими операціями і різними комунікаціями підприємства. Проте в ширшому сенсі під логістикою розуміється організація взаємодії і спільне планування різнорідних за своєю природою господарських процесів і систем. В науковій літературі логістика – це процес планування, реалізації і контролю технологічно і економічно ефективних операцій накопичення, зберігання, транспортування і передачі сировини, напівфабрикатів, готової продукції і відповідної інформації від місця виробництва до місця споживання з метою максимального задоволення вимог споживача [1]. Одним з базових понять логістики є поняття логістичної системи. Різні види систем забезпечують функціонування економічного механізму. Серед них слід виокремити логістичні. Світова практика створення логістичних систем управління виявила, що логістичні принципи управління виробництвом і роботою підприємства в сучасних умовах можна розглядати як один з важливих магістральних напрямів нормалізації розвитку підприємств з метою посилення режимів економії трудових, матеріальних, грошових та енергетичних ресурсів, підвищення ефективності управління на різних рівнях, забезпечення потрібної кількості споживчих благ.

Логістична система – адаптивна система зі зворотнім зв'язком, яка виконує ті чи інші логістичні функції та операції. Вона, як правило, складається з кількох підсистем і має розвинуті зв'язки із зовнішнім середовищем [2]. Мета логістичної системи – доставка у задане місце необхідної кількості та асортименту товарів та виробів, максимально підготованих до виробничого чи особистого споживання при заданому рівні витрат [3]. Поряд з функціональними підсистемами, до яких відноситься закупівельна, виробнича, розподільча, логістична система має і забезпечуючі підсистеми (інформаційну, правову, кадрову тощо). Мета логістики – доставка вантажів «just in time» (точно в строк) при мінімальних витратах трудових та матеріальних ресурсів. Постачання матеріалів, сировини, готової продукції точно у строк позитивно впливає на функціонування усієї логістичної системи, дає змогу значно скоротити запаси на складах виробничих підприємств. Логістика повною мірою працює на споживача. Тому вважають, що реалізація функцій збуту у сфері логістики здійснюється через додержання шести умов: наявність вантажу, його якість, кількість, час постачання, витрати та пункт призначення. Для досягнення цього ефективно логістичні системи оптимізують матеріальні потоки, сприяють здійсненню комплексу заходів, пов'язаних з раціоналізацією тари та пакування, уніфікацією вантажних одиниць, у тому числі пакетизацією та контейнеризацією перевезень, налагодженням ефективною системи складування, оптимізацією кількості замовлень та рівня запасів, плануванням найвигідніших маршрутів переміщення вантажів на складських об'єктах підприємств та за їх межами на магістральному транспорті. Основу побудови та функціонування логістичної системи становить реалізація принципу системного підходу, що проявляється насамперед в інтеграції та чіткості взаємодії всіх елементів логістичної системи. Залежно від виду логістичних ланцюжків логістичні системи поділяються на системи з прямими зв'язками, гнучкі та ешелоновані.

Гнучка логістична система (flexible logistical system) – система, в якій доведення

матеріального потоку до споживача здійснюється як за прямими зв'язками, так і за участю посередників [1]. Логістична система з прямими зв'язками (direct logistical system) – система, в якій матеріальний потік доводиться до споживача без участі посередників на основі прямих господарських зв'язків [4]. В прямих логістичних системах, як правило, використовують прискорені засоби транспортування разом з інформаційними технологіями, що дозволяє швидко обробляти замовлення споживачів, а також дозволяє скоротити терміни доставки і значною мірою компенсує географічну роз'єднаність постачальників та споживачів. Однак можливості прямих систем обмежені великими транспортними витратами. Ешелонувана логістична система (echelon logistical system) – система, особливість якої полягає в тому, що матеріальний потік на шляху від виробника до споживача проходить принаймні через одного посередника. Основні завдання логістичних систем наведені на рис.1.

Рис.1 Основні завдання логістичних систем

При виборі логістичних систем використовують показники, що дають у сукупності якісну оцінку усієї системи (рис.2) [1].

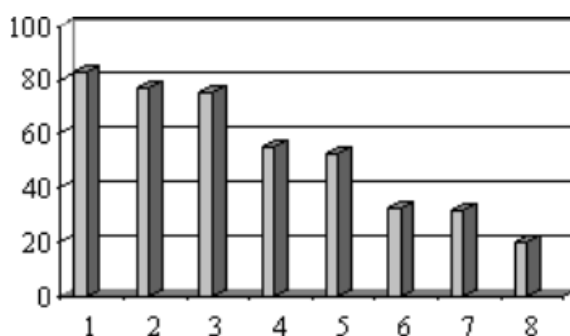

Рис.2 Критерії оцінок при виборі логістичної системи, де 1 – ступінь надійності поставок; 2 – мінімальна тривалість транспортування; 3 – мінімальні транспортні витрати; 4 – гнучкість системи; 5 – забезпечення зберігання вантажів; 6 – швидкість обробки рекламаций; 7 – мінімальні витрати на пакування вантажів; 8 – низькі витрати на страхування

Завданням будь-якої логістичної системи є забезпечення своєчасної, надійної, мінімально витратної доставки до пункту призначення необхідного товару у неушкоженому стані. Для стабільного функціонування системи першорядне значення має достовірне планування виробництва, збуту і розподілу. При цьому перевага надається стратегічному плануванню над оперативним. У галузі логістики також застосовується принцип, згідно з яким стратегічне планування спрямовується більше на цілі, ніж на процеси, виходячи з того, що творчість неможлива без інновацій.

Література: 1. Кальченко А.Г. Логістика: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003. – 284 с. 2. Андрушків Б.М., Кузьмін О.Є. Основи менеджменту. – Львів: Світ, 1995. – 296 с. 3. Лагун М.І. Послідовність проведення комплексного аналізу фінансового стану підприємства // Формування ринкових відносин в Україні (укр.). - 2006. - № 6. - С. 31-36. 4. Козловский В.А., Козловская З.А., Савруков Н.Т. Логистический менеджмент: Учеб. пособие. 2-е изд., доп. – СПб.: Издательство «Лань», 2002. – 272 с.

*Загрудня Ю.О.,
студентка 5 курсу Державного ВНЗ «НГУ»,
м. Дніпропетровськ, Україна*

УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА

Одним з найважливіших показників діяльності підприємства є якість продукції. Поліпшення якості визначає виживання і конкурентоспроможність підприємства в умовах ринку, темпи технічного прогресу, впровадження інновацій, зростання ефективності виробництва, економію всіх видів ресурсів, що використовуються на підприємстві. В умовах ринкових відносин якість забезпечується і гарантується підприємством. На якість продукції впливає значна кількість факторів, які діють як самостійно, так і у взаємозв'язку між собою, як на окремих етапах життєвого циклу продукції, так і на кількох [1]. Всі фактори можна об'єднати у три групи: технічні, організаційні, економічні (таблиця 1).

Таблиця 1

Фактори, які впливають на якість продукції

№ п/п	Фактор	Характеристика
1.	Технічні	Конструкція, схема послідовного зв'язку елементів, система резервування, схемні вирішення, технологія виготовлення, засоби технічного обслуговування і ремонту, технічний рівень бази проектування, виготовлення, експлуатації та ін.;
2.	Організаційні	Розподіл праці і спеціалізація, форми організації виробничих процесів, ритмічність виробництва, форми і методи контролю, порядок пред'явлення і здачі продукції, форми і способи транспортування, зберігання, експлуатації (споживання), технічного обслуговування, ремонту та ін.;
3.	Економічні	Ціна, собівартість, форми і рівень зарплати, рівень витрат на технічне обслуговування і ремонт, ступінь підвищення продуктивності суспільної праці та ін.

Еволюція стратегічних і тактичних підходів до питань забезпечення якості послідовно поширилася на відносини «споживач – постачальник» (зовнішні стандарти гарантії якості). Споживачі почали здійснювати аудиторські перевірки якості для того, щоб упевнитися у відповідності придбаної продукції власним стандартам. Однак практика аудиторських перевірок якості з боку споживача спричиняла величезні організаційні труднощі та матеріальні збитки. Тому почався загальний рух за стандартизацію цієї діяльності на національних, а пізніше й на міжнародних рівнях. Так, державні стандарти Великобританії стали вихідним пунктом для розроблення міжнародних стандартів серії ISO 9000. Поштовхом до створення міжнародних стандартів цієї серії можна вважати значне підвищення вимог споживачів до якості продукції. Ці вимоги фіксуються посиланнями на відповідну нормативно-технічну документацію (стандарти або технічні умови та регламенти). Проте ці документи ще не гарантують задоволення вимог споживачів до якості, оскільки затверджених стандартів (технічних умов) недостатньо для реального забезпечення якості конструювання виробу, технології його виготовлення або організаційної системи проектування, створення чи реалізації продукту. Міжнародний досвід свідчить, що продукція найбільше відповідає вимогам споживачів, якщо на підприємстві діє ефективна система управління якістю продукції. Такий підхід став причиною обов'язкового